

Till
byggnadsnamnden@hassleholm.se

Remissvar avseende "Naturvårdsplan för Hässleholms kommun" (BN 2016-1173)

Vi har tagit del av det omfattande dokumentet och vill inledningsvis framföra att vi anser att dokumentet i stort är mycket ambitiöst och välskrivet samt att det lagts ner ett mycket omfattande och seriöst arbete, då det gäller att ta fram de faktauppgifter som redovisas. I stort sett samtliga områden med höga naturvärden har tagits med i planen.

Med tanke på dokumentets digra innehåll skulle vi ha önskat att remisstiden varit lite längre utsträckt i tiden, framförallt då denna även innehåller sommarens semesterperioder.

Vi blir förvånade över att notera att Hässleholms kommun, trots sina många värdefulla naturområden, har en så liten procentandel area (2,37%) som skyddad natur. Vi är även förvånade över att kommunen - trots sin storlek - ännu inte satt av ett enda kommunalt naturreservat (medan t ex Kristianstad har ett flertal). Inom Göingebygdens Biologiska Förening (GBF) anser vi att det bör prioriteras högt under kommande år, speciellt med tanke på att 11 områden redan finns föreslagna som kommunala naturreservat.

Vi har ett antal synpunkter och frågor:

Vi gillar uppdelningen i ett inledande dokument som en pdf-fil (med en sammanfattning av själva planen) - och den digitala kartan, där man lätt kan klicka sig in till de olika områdenas faktauppgifter. Det inledande dokumenten skulle vinna på en vackrare layout (som kanske kommer i det slutliga dokumentet) och det bör finnas en möjlighet att åtminstone årligen revidera uppgifterna i den digitala kartans faktauppgifter (numera går ju förändringarna i naturen hastigt, på gott och ont)! I o m att dokumentet är digitalt är det ju enkelt att göra dessa kompletteringar.

Vi anser att dokumenten vinner på det omfattande bild- och kartmaterialet.

När kommunen tog över ansvaret för Hovdalaområdet 2001, sa dåvarande kommunalrådet Bengt Andersson bl a följande: "Syftet är att området ska bli ett natur- och rekreationsområde - och att det ska exploateras väldigt försiktigt!".

Några områden inom vår kommun är för närvarande under handläggning, då det gäller skyddet av naturen: Naturreservat inom tre områden på Hovdala och avsättandet av ett mindre naturreservat vid Vedhygge ("Blåsippeskogen") - GBF ställer sig frågande till hur detta hanteras i den aktuella naturvårdsplanen.

Då det gäller Hovdalaområdet bör hela området avsättas som ett skyddat område med en skötselplan som kan innehålla flera nyttjandemöjligheter; naturvård, friluftsliv och för produktion inom jord- och skogsbruk. Inom områden med jordbruk bör kantzoner (2-3 meter) upprättas som gynnar både näringsreduktion till omgivningen och nektarsökande insekter. Inrättandet av våtmarker på fältet skulle gynna både den biologiska mångfalden och områdets attraktionsvärde.

GBF har under tiden från 1970-talet fram till i år gjort många inventeringar av både flora och fåglar och vi undrar om dessa omfattande inventeringsresultat arbetats in i naturvårdsplanen? Bland annat har alla sjöar, åar och högmossor inventerats avseende fågelfaunan, även om en del av uppgifterna nu börjar bli gamla. Likaså har GBF genomfört fyra s k bioblitz, bl a vid Dalleröd/Hovdala och Änglarp/Gårdsjön (samtliga observationer är inlagda på Artportalen). Vi noterar dock med glädje att man hämtat uppgifter ur vår publikation "Naturguide Hässleholm - 52 pärlor".

Många av kommunens naturminnen är avsatta för ganska länge sedan och vi bedömer att alla kanske inte längre är aktuella att skydda, exempelvis byasken i Ballingslöv.

Vi ser ett behov av att inventera några områden ytterligare, främst då det gäller fågel-
faunan, nämligen:

- * Lille mosse
- * Vege sjö
- * Slätterängarna mellan Verum och Hörlinge ängar
- * Skogarna vid Smedeboda.

Uppdrag där GBF vid behov eventuellt kan bistå med hjälp.

Även om vi anser att man fått med den flesta områdena med skyddsvärd natur, bör man kanske även ta med följande områden:

- * Lommarpastäppen (stäppvegetationen innanför hjortstängslet)
- * Mer fokus på Rävninge blomsteräng (sannolikt kommunens viktigaste floralokal; se Natur i Göinge, ny serie nr 41 (2010) sid 4-12)
- * Ängsmarkerna vid Tågeröd (O1361778, N6223948, SV Matteröd).
- * Lillasjön, Hästveda (flyttas eventuellt från klass 2 till klass 1)

Idag är värdefulla marker längs väg- och fältkanter allt viktigare att bevara för både flora och insektsfauna. Samtidigt som dessa ofta klipps tidigt under sommaren till men för värdefulla växters överlevnad och spridning samt insekternas födosök och pollinering. För att lyckas med detta kommer det sannolikt att krävas ett medvetet aktivt arbete!

Likaså är det viktigt att man på olika sätt bekämpar invasiva växt- och djurarter, som idag sprider sig med oroväckande hastighet inom vår kommun - och då till men för vår ursprungliga fauna och flora. Ett exempel på detta är spridningen av kanadensiskt gullris längs riksväg 21, runt Ignaberga kalkbrott och vid värdefulla Vinslövs blomsteräng. Andra arter att vara observanta på är t ex skunkkalla, parkslide, jättebalsamin och jätteloka.

Vi anser också att man måste bevaka behovet av strandskydd i syfte att både gynna den biologiska mångfalden och tillgängligheten för det rörliga friluftslivet. Exempelvis måste stränderna i Finjasjön skyddas från bostadsområdet Finjasjö Park, via Almaåns utlopp, Kyrkviken, Finja båthamn och Mjölkalånga, till Skyrup.

Några detaljer:

- * Bildtexten till drönarbild över Fågglasjö: Ange gärna att det råder extremt lågvatten då bilden togs!
- * Vid några få lokaler har vi inte lyckats hämta upp aktuell pdf-fil, utan får istället meddelandet "File or directory not found!".
- * Vi vill gärna att man tillför drönarbilder till områdena "Rävninge blomsteräng" och "Malsjön" (se bildbilagan). Högupplösta bilder skickas direkt till kommunekologen!

Kompletterande uppgifter:

Vi har bett några av vår förenings "experter" inom flora, fladdermöss, fåglar och småkryp att vid behov komplettera artlistorna inom vissa områden - uppgifterna bifogas vårt remissvar. I detta fall är det alltså frågan om redan befintliga uppgifter. Frågeställningarna och svaren bifogas i *bilaga 1*.

Vi anser att det är oerhört viktigt att kommunens naturvårdsplan samkörs med bl a Skogsstyrelsen och andra tillståndsgivande myndigheter, så att värdefulla områden inte skadas p g a okunskap om ett områdes värde!

Avslutningsvis vill vi framföra en stor eloge till kommunekologen Lars-Erik Williams och hans medhjälpare Janne Johansson för deras fantastiska arbete med naturvårdsplanen - all heder!

För GBF:s styrelse

Leif Nordin

Jennie Ahlqvist

Elín Svensson

Leif Nordin
Ordförande

Jennie Ahlqvist
Ledamot

Elin Svensson
Suppleant

Anders L Larsson

Thomas Johnsson

Anders L Larsson
Kommunornitolog

Thomas Johnsson
Inventeringsansvarig

Drönarbilder över Vinslövs blomsteräng & Malsjön (foto: Thomas Johnsson)

Rävninge blomsteräng (överst) och norra delen av Malsjön (ovan)

Helge å med Vistingsö norr om Malsjön

Frågor till några av GBF:s experter avseende kända förekomster av olika arter vid de i Naturvårdsplanen beskrivna lokalerna.

Här redovisas endast de värdefullaste arterna ur skyddssynpunkt (ovanliga, rödlistade etc)!

Fladdermöss (*Stefan Viktorsson*):

Ubbalts naturreservat, Vittsjö
Nävlinge betesmark (öster om kyrkan)

Flora (*Carl-Axel Andersson*):

Maglö ekar

Mossor (*Carl-Axel Andersson*):

Åraslövs mosse
Mölleröd (V Verum)
Stensmyr
Lursjönäs
Getryggåsen vid V Torup
Myrarp
Mjölkalånga alsumpskog

Insekter (*Pål Axel Olsson*):

Barsjön, Vedema
Vege sjö
Tollaskogen
Bröna myr
Fäje myr
Store mosse
Ubbalt, Vittsjö
Rävninge blomsteräng
Åraslövs mosse
Mjölkalånga alsumpskog
Store damm & Fåglsjö
Havraljungaån
Dalleröd
Maglö ekar
Tågeröd, Matteröd

Svaren bifogas till GBF:s remissvar!

Svar från våra experter

Fladdermöss:

När det gäller fladdermöss i det här sammanhanget bör man tänka på att de är väldigt rörliga. De flesta arterna migrerar höst och vår, mer eller mindre långa sträckor. Därför är det viktigt att inte bara skydda ett område med fladdermöss utan också sträckor till och från, exempelvis genom att skydda kantzoner runt vattendrag. Det är bara de långörade fladdermössen, brunlångöra och grålångöra, samt barbastell som räknas som stationära. Men även de rör sig över ganska stora områden – flera km².

Mina kommentarer till områdena du bad mig kolla:

- **Ubbalt:** Jag känner tyvärr inte till fladdermusfaunan i Ubbalt. Jag fann inte heller någon fladdermusrapport i Artportalen.
- **Nävlinge betesmark:** Flera rapporter i Artportalen av övervintrande barbastell i närheten av område 4040. Dessutom konstaterades barbastell i området under inventering inför vindkraftplanerna för några år sedan.

Jag tittade också på område 5001, Ignaberga kalkbrott. Här är det viktigt att skogarna runt gruvorna (Champinjon- och Bergen) blir skyddade. Ingen fladdermus kommer övervintra i de gruvorna om de skogarna försvinner. (Detta kanske kommunens förslag redan tar höjd för men jag är inte säker).

Med vänlig hälsning
Stefan Viktorsson

Flora & mossor:

Ett antal faktauppgifter lämnas snarast efter remisstidens slut direkt till kommunekologen via e-post.

Insekter:

Tyvärr, alltför mycket nu med att förbereda undervisning och diverse möten. Skulle behövt ytterligare tid för ett fylligare svar!

Spontant är det enda jag kan lyfta är sotnätfjäril och strimvassfly (*Senta flammea*) på Åraslövs mosse. Rödlistad gullrisbock på den brukade delen av fälten väster om Mölleröds kungsgård. Vårda ängen vid Guldkusten (där "Hundslingan" börjar); intressant för rödlistade insekter! En del av området hamnar sannolikt inom planerat naturreservat. Kan nämnas även fynd av larv av makaonfjäril i den igenväxta kvarndammen vid Tågeröd.

För övrigt kan jag bara hänvisa till att söka rödlistade arter rapporterade på Artportalen för de olika områdena. Jag rapporterar flitigt till Artportalen.

Hälsningar
Pål Axel Olsson